

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 70 lir (za inozemstvo 75 lir), za 1/2 leta 35 lir, za 1/4 leta 17.50 lir, mesečno 6.— lir. Tedenska izdaja letno 25 lir. Plača in toži se v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

CONCESSIONARIO ESCLUSIVO per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-MILANO, Via G. Lazzaroni 10.

IZKLJUCNO ZASTOPSTVO ZA OGLASE in Kr. Italije (razen za Ljubljansko pokrajino) in inozemstvo ima ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-MILANO, Via G. Lazzaroni 10.

Izhaja vsak torek in petek

Ljubljana, torek 2. junija 1942-XX

Cena posamezni številki 0.60

Občni zbori sindikatov trgovinskih strok

Združenje trgovcev Ljubljanske pokrajine vabi članstvo vse pokrajine na redne skupščine sindikatov posameznih trgovinskih strok, ki se sklicujejo po naslednjem vrstnem redu:

Dne 5. junija ob 10. uri:

Sindikat trgovcev z železnino, stroji, stavbenim in gradbenim materialom, steklom in porcelanom.

Dne 5. junija ob 14. uri:

Sindikat trgovcev z vinom, žganjem, alkoholnimi in brezalkoholnimi pijačami.

Dne 6. junija ob 10. uri:

Sindikat trgovcev s šolskimi in pisarniškimi potrebščinami; knjigarne, trgovine z glasbili in s štampljkami.

Dne 6. junija ob 14. uri:

Sindikat trgovcev z manufakturnim blagom.

Dne 7. junija ob 9. uri:

Sindikat trgovcev drogeristov, trgovcev s parfumerijo, fotopotreščinami, zobozdravniškimi potrebščinami.

Dne 8. junija ob 10. uri:

Sindikat trgovcev z galanterijskim blagom; športne trgovine.

Dne 8. junija ob 14. uri:

Sindikat trgovcev s čevlji.

Dne 9. junija ob 10. uri:

Sindikat trgovskih zastopstev, komisijskih trgovin, posredovalnic in menjalnic.

Dne 9. junija ob 14. uri:

Sindikat trgovcev z usnjem in čevljarškimi potrebščinami, surovimi kožami.

Dne 10. junija ob 10. uri:

Sindikat trgovcev s kolesi, šivalnimi stroji, elektrotehničnimi in tehničnimi predmeti, puškami in orožjem, radio-aparati, barvami, laki, nafto in avtomobili.

Dne 10. junija ob 14. uri:

Sindikat trgovcev s sadjem in zelenjavo, branjerije, trgovine s perutnino, ribami in cveticami.

Dne 11. junija ob 11. uri:

Sindikat trgovcev z deželnimi pridelki.

Dne 11. junija ob 16. uri:

Sindikat trgovcev s kurivom.

Dne 12. junija ob 10. uri:

Sindikat trgovcev z modnim blagom, konfekcijo, krznom.

Dne 13. junija ob 11. uri:

Sindikat trgovcev z lesom, pohištvom, suho robo in lesnimi izdelki.

Skupščine sindikatov bodo po gornjem vrstnem redu vse v prostorih Trgovskega doma, pritličje levo v prostorih Združenja trgovcev Ljubljanske pokrajine.

Dnevni red vseh skupščin je naslednji:

1. Otvoritev skupščine.
2. Čitanje določil sindikata.
3. Volitev predsednika sindikata.
4. Volitev zastopstva sindikatov.
5. Slučajnosti.

Za stroke, ki niso navedene v gornjem razporedju, se bo vrstni red še določil.

Občni zbor Ljubljanske borze

V soboto popoldne je bil v sejni dvorani »Trgovskega doma« občni zbor Ljubljanske borze za blago in vrednote. Dobro obiskani občni zbor je otvoril in vodil predsednik borze dr. Ivan Slokar. Ugotovil je, da je bil občni zbor pravilno sklican in da je sklepčen, ker je od 177 članov borze navzočih na občnem zboru 91. Pozdravil je vse zborovalce, imenoma pa borznega komisarja, načelnika trg. ind. oddelka Vis. komisariata Dragotina Trstenjaka, zastopnika Združenja industrijev in obrtnikov dr. Koserja, podpredsednika Združenja trgovcev Pavla Fabianija, predsednika Trgovskega društva »Merkur« dr. Frana Windischerja, zastopnika Zveze delodajalcev Ljubljanske pokrajine in zastopnike tiska.

Nato se je predsednik dr. Slokar spominjal umrlih članov dr. Leona Blinca, Viktorja Medena in Andreja Šarabona. Zborovalci so pietetno počastili njih spomin.

Predsednik dr. Slokar je nato takoj prešel na dnevni red, na poslovno poročilo borznega sveta. Iz poročila, ki se ni čitalo, ker je bilo razdeljeno med zborovalce, navajamo naslednje podatke:

Iz poslovnega poročila borznega sveta

Skoraj popolni zastoj v mednarodni trgovinski delavnosti, nagli dvig cen, izredne potrebe in veliko povpraševanje so glavni znaki prehoda v leto 1941. Val vojne psihoze je zajel tudi našo pokrajino, gospodarsko življenje je bilo vedno bolj ovirano in začela se je doba omejitvev in izrednih ukrepov. Dogodki so se dramatično razvijali, povzročali kaotično desorganiziranost in občutili smo na lastni koži anarhijo v cenah. Vse to je dokazovalo, da se bližamo vrhuncu vojne in gospodarske krize. Nastopila je nato nova doba za naše močno okrnjeno ozemlje, ki pa mu je dal nov okvir znani Kraljevi dekret z dne 3. maja o ustanovitvi Ljubljanske pokrajine v mejah Kraljevine Italije. Visoki komisar Emilio Grazioli si je ves čas zelo prizadeval, da olajša naše gospodarsko življenje ter delal za normalizacijo gospodarskega življenja, za kar so mu vsi zastopniki našega gospodarstva kar najbolj hvaležni.

Nato govori poročilo o položaju na našem lesnem trgu. (Izveček iz tega zanimivega poročila objavimo prihodnjič.) Zaključno pravi poročilo o našem lesnem trgu naslednje: Poslovno leto 1941 je prineslo na lesnem trgu silne spremembe, katerih posledice ne čutimo samo zdaj, marveč bodo vplivale še dolgo vrsto let ter jih bomo čutili celo še tedaj, ko bodo že zdavnaj zavladali normalni mirni časi.

Poročilo govori nato o blagovnem prometu na Ljubljanski borzi, ki je bil zaradi izrednih razmer zelo omejen ter je bilo na borzi trgovanje z blagom v prostem prometu polisnjeno na minimum. Skupni blagovni promet v lesu, žitu in oglju je znašal le 218 vagonov v skupni vrednosti 1 milijon 701.130 lir proti 1034 vagonom v vrednosti 3.241.490 lir v letu 1940. V lesu je bilo največ zaključkov za deske, trame, plohe in drva, v

žitju pa največ glede ajde, ječmene, prosa in deloma rži.

Tudi poslovanje z vrednotami se je močno skrčilo, ker je borza dejansko poslovala z devizami in efekti samo dobre tri mesece. Od skupnega deviznega prometa v višini 116.790.626 lir (za 49% manj od letošnjega poslovanja v letu 1940.) odpade na zaključke v nemških markah 102,6 milijona lir, neprimerno manj na švicarske franke, ameriške dolarje, naravnost majhen pa je bil promet z italijansko liro, češko krono in drahmo. Devizni promet je bil dosežen v januarju v višini 20,3, v februarju 26,1, v marcu pa v višini 68,6 milijona lir. Z valutami ni bilo posla, promet z vrednostnimi papirji je bil malenkosten (za 24.337 lir). Od skupnega števila 203 članov je odpadla ena četrtina, ker je zdaj v zamejstvu, kljub težkim časom pa je pristopilo 33 novih članov, da je danes vseh 177. Pristop novih članov živo dokazuje željo naših gospodarskih krogov, da se Ljubljanska borza okrevi.

Tudi poslovanje borznega razsodišča je zelo nazadovalo. L. 1940. je bilo vloženih 1301 tožb za 1.134.945 vloževanih terjatev, leta 1941. pa 209 za 590.552 lir. Razsodišče je rešilo 227 tožb. Samo v 12 primerih je trajal postopek nad en mesec, ker je bilo vročanje tožb združeno z raznimi težkocami. Nerešenih je ostalo koncem leta še 11 tožb.

Vse priznanje pa zasluži vestno in objektivno delo razsodnikov.

Poslovno poročilo je občni zbor soglasno odobril, nakar je poročal za finančni odbor g. Ivan Gregore. Finančni odbor je nadziral denarno poslovanje borze, natančneje analiziral predloženo bilanco ter

ugotovil, da se borzne knjige popolnoma ujemajo z bilančnimi računi. K bilanci pripominja, da so vse dvomljive terjatve odpisane. Čisti prebitok za leto 1941-XIX s prenosom iz prejšnjega leta znaša 7.106 lir. Če se upošteva, da je borza poslovala z devizami le dobre tri mesece, je treba priznati, da je dohodek od devizne kurtaže v višini 112.594 lir še precejšen. Tudi dohodek od razsodiščnega poslovanja je znatno padel, za celih 58.862 lir.

Ker so bilančni zaključni računi v popolnem redu, predlaga finančni odbor odobritev predložene bilance ter podelitev razrešnice borznemu svetu. Oba predloga sta bila soglasno sprejeta.

Sledile so

volitve

ter so bili z vsemi 91 oddanimi glasovi izvoljeni:

V borzni svet:

Gg. Ivan Jelačin, Karel Čeč, ing. Vladimir Remeč, ing. Tomo Knez, dr. Ciril Pavlin, Avgust Volk.

V finančni odbor:

Gg. Ivan Gregore, Anton Soršak, dr. Emil Čeferin, Josip Ljubič, dr. Fran Loretto.

V borzno razsodišče:

Gg. Anton Agnola, Matko Curk, Kristijan Čermelj, Ivan Dovžan, Pietro Grassi, Ivan Javornik, Julij Klein, ing. Boleslav Likar, dr. Fran Loretto, dr. Aleksander Lunacek, Fran Medič, Viktor Naglas, Anton Pauli, Adalbert Pučnik, Makso Sever, Albin Smrkolj, Anton Soršak, Ignacij Vok, Miro Vovk, inž. Fran Zupančič, inž. Franc Živec.

Ker je bil s tem dnevni red izčrpan, je predsednik dr. Slokar zaključil občni zbor.

Mesečne prijave zalog gradbenega lesa

Pokrajinska zveza delodajalcev Ljubljanske pokrajine je izdala pod št. 4320/U naslednjo okrožnico:

Ob prvi mesečni prijavi zalog gradbenega lesa se je pokazalo, da mnogi zainteresenti navzlic navodilom v okrožnici z dne 27. aprila t. l., ki je bila objavljena v »Trg. listu«, prijave niso pravilno sestavili. Mnogi zainteresenti so vložili prijave šele po preteku predpisanega roka, nekateri pa navzlic ponovnemu pozivu prve mesečne prijave vse do danes še niso vložili. Tudi si nekateri zainteresenti kljub ponovnim pojasnilom niso na jasnem glede dolžnosti vlaganja prijavi.

Z ozirom na stroge kazenske sankcije, ki so predvidene za primer nepravčasne ali nepravilne prijave, se zainteresenti opozarjajo na naslednje:

1. Mesečne prijave zalog lesa se morajo brezpogojno predložiti v predpisanem roku, t. j. do 5. vsakega meseca po stanju zadnjega dne prejšnjega meseca. Prihodnja mesečna prijava se mora torej vložiti do dne 5. junija po stanju z dne 31. maja t. l.

Kot pravočasno vložene prijave se smatrajo one, ki se do 5. v mesecu vložijo pri Združenju industrijev in obrtnikov za Ljubljansko pokrajino v Ljubljani, Beeth-

ovnova ul. 10, oziroma ki se najkasneje 5. v mesecu izroče na pošti.

2. Še vedno se dogaja, da vložijo zainteresenti prijavo le v enem ali v dveh izvodih. Opozarjamo, da se morajo prijave brezpogojno vlagati v treh izvodih.

3. Prijave se morajo vlagati na predpisanih obrazcih za mesečne prijave. Obrazci, ki so bili predpisani za prvo prijavo zalog po stanju z dne 31. marca t. l., se ne morejo uporabljati za mesečne prijave. Zainteresenti naj si obrazce pravočasno nabavijo pri Združenju industrijev in obrtnikov, oziroma gozdni posestniki pri občinah.

4. Prijave se morajo točno in pravilno sestaviti: Pod naslovom »tvrška« naj se vedno označi tudi vrsta poslovanja, kakor na prim. lesna trgovina, žaga, mizarstvo, gozdni posestnik in sl. Pod naslovom »sedež« naj se vedno označi tudi zgradbo pošta. Nekateri zainteresenti izpolnijo samo prvi, drugi zopet samo zadnji razpredelki prijavnega obrazca. Opozarjamo, da se morajo vsi razpredelki obrazca točno izpolniti. V prvem razpredelku je vpisati zaloge posameznih vrst lesa po zadnji prijavi (torej pri tej mesečni prijavi

zaloge po stanju z dne 30. aprila t. l.). V drugem razpredelku je vpisati količine posameznih vrst lesa, prejete tekom meseca, v tretjem razpredelku pa količine, oddane tekom istega meseca. V zadnjem razpredelku bo označiti zaloge po stanju od zadnjega dne meseca.

5. Mesečne prijave se morajo sestavljati po stanju od zadnjega dne predhodnega meseca ter se mora ta dan na ustrezajočem mestu v glavi prijave označiti. Mnogi zainteresenti vlagajo prijave po stanju onega dne, ko prijavo dejansko sestavijo. Opozarjamo, da to ni pravilno ter se bodo smatrale take prijave kot netočne. Podlaga za sestavljanje mesečnih prijav tvorijo zabeležbe v registru prejema in oddaje gradbenega lesa. Zato je važno, da se promet v registru sproti vpisuje ter zabeležbe prometa mesečno zaključujejo.

6. Ker si nekateri zainteresenti še vedno niso na jasnem glede dolžnosti vlaganja mesečnih prijav, ponovno opozarjamo, da morajo voditi register prejema in oddaje gradbenega lesa ter vlagati mesečne prijave: vsi lesni trgovci, vsi proizvajalci gradbenega lesa (žage), vsa stavbena podjetja pooblaščenih inženjerjev, graditeljev in tesarskih mojstrov, vsi zakupniki gozdnih posestov, vsi gozdni posestniki z več nego deset hektarov površine, ki gozd sami izkoriščajo. Navedena podjetja in osebe so dolžne vlagati mesečne prijave tudi če ne zaposlujejo nobenega pomožnega osebja. Ako nimajo nobenega prometa in nobene zaloge, morajo vložiti prijavo s pripombo »negativno«.

Poleg navedenih so pa dolžna vlagati prijave tudi podjetja, ki proizvajajo predmete, za katere tvori les bistveno surovino, kakor n. pr. mizarji, izdelovalci raznih lesnih predmetov in sl., vendar le pod pogojem, ako zaposlujejo pomožno osebje, t. j. vsaj enega pomočnika ali vajenca.

Opozarjamo vse zainteresente, da se ravna po teh navodilih. Zlasti naglašamo, da mora Zveza delodajalcev prijaviti vse, ki se ne bi ravnali po teh navodilih.

Ustanovitev uvozne centralne v Romuniji

Romunska vlada je odobrila načrt za ustanovitev uvozne centralne. Romunski gospodarstveniki in podjetniki pričakujejo od te ustanove predvsem boljše preskrbo industrije s surovinami, stroji in polizdelki, vsekakor pa bo uvozna centrala pospešila uvoz ter nudila uvoznikom razne ugodnosti.

Romunska notranja kolonizacija

Romunski urad za kolonizacijo ima na skrbi 22.960 romunskih naseljenskih družin, ki so se preselele iz onih pokrajin, ki so prišle pod Bolgarijo. Okraja Konstanca in Tulcea dobila 13.500 naseljenskih družin, ker so tam na razpolago zemljišča v obsegu 134.000 ha, ki so jih zapustili bolgarski in nemški izseljenci. Za zgradbo hiš bo dala vlada 22 milijonov lejev. Okrog 700 družin bodo naselili v Bukovini, ostale pa v južnih krajih Besarabije in ob Donavi, kjer bo urejena velika ribiška naselbina. Vlada je določila 25 milijonov lejev za zgradbo 150 hiš v ribiški koloniji, 18 milijonov pa za čolne in ribarsko orodje.

Iz italijanskega gospodarstva

Poročilo prometnega ministra naglašja, da se vodna pota vedno bolj uporabljajo za razbremenitev železnic. Predvidena je elektrifikacija nadaljnjih 4000 km železnice, na nekaterih odsekih pa bodo zgradili dvojne in štirikratne tire, da se bo promet pospešil. Čez Brenner polagajo nov telefonski kabel, da se bo izboljšal telefonski promet z Nemčijo.

Državne ceste so lani dosegle dolžino 21.830 km. Avtonomna družba za državne ceste (AASS) je od svoje ustanovitve leta 1928. obnovila in moderno uredila 13.970 km državnih cest, preuredila 1200 km pa je še v teku. V začetku lanskega leta je dobila družba izreden kredit 600 milijonov lir, v jeseni pa nov kredit 175 milijonov za izvedbo triletnega gradbenega načrta, ki velja tudi za nove pokrajine.

Italijansko-nemški gospodarski odbor je zasedal v Firenzi ter razpravljal o blagovni izmenjavi na podlagi zadnjega trgovskega sporazuma med Italijo in Nemčijo.

Agenzia Maritima Triestina bo prevzela zastopstvo nemških paroplovnih družb v lukah Adriatika.

Nacionalni banki dela je odobrila ministrski svet zvišanje glavnice od 402 na 500 milijonov lir. Zvišanje glavnice je omogočila državna blagajna, potrebno pa je bilo tudi zaradi ustanovitve podružnice v Madridu, katere dotacija znaša 50 milijonov peset.

Bilanca Triestinske hranilnice za lansko leto izkazuje zvišanje hranilnih vlog ter vlog na tekoče račune za 44 na 290 milijonov lir. Vlagatelj ima hranilnica 78.000, kar je približno ena tretjina prebivalstva vse pokrajine. Hranilnica je lani podelila posojila v znesku okrog 94 milijonov lir, stanje dolžnikov pa je bilo konec leta 54.5 milijona lir. Čisti dobiček je znašal okrog 2 milijona lir in se je od tega dalo rezervnemu skladu 1.4 milijona lir, 617.000 pa je bilo porabljenih v dobrodelne namene.

Električna družba za Venezia Giulio v Triestu izkazuje za lani pri glavnici 52.5 milijona lir nat 4 milijone čistega dobička brez prenosa iz l. 1940., ki je znašal 37.000 lir.

Vloge pri italijanskih poštah hranilnicah so znašale konec lanskega leta 46 milijard, konec leta 1939. pa 32 milijard lir.

Vstopnine v kinih in gledališčih je Narodni odbor gledališč in kinematografov za letno dobo od 8. junija do 15. septembra znižal takole: cena kino vstopnic se zniža za 20, gledaliških vstopnic pa za 10%, za 10% se znižajo tudi cene v onih kinematografih, ki imajo poleti skrčen obrat.

Triestinska industrija olja je izkazala z l. 1941. pri glavnici 2 milijona lir 296.000 lir čistega dobička.

Velike načrte za gradnjo novih železniških prog in železniških naprav je napovedal prometni minister. Stroški za ta dela bodo znašali 137 milijard lir. Dela se bodo pričela takoj po vojni.

Spalni vozovi, ki so bili na italijanskih železnicah pred kratkim izločeni, bodo od 15. junija dalje delno spet vključeni v civilni potniški promet, da se jih bodo posluževali civilisti, ki imajo dolga službena potovanja. V promet pridejo le vozovi s skupnimi spalnimi kabinami. Spalni vozovi bodo vozili na progah med Rimom, Brindisijem, Milanom, Torinom in Venecijo.

Delovna pogodba, ki velja za delavce v pokrajini Zari, je bila uveljavljena tudi za stavbne delavce, ki prihajajo na delo iz drugih pokrajin. Pogodba vsebuje tudi določila o prehrani delavcev.

Predpisi za začasno zapiranje trgovinskih obratov

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je izdal po zaslišanju Zbornice za trgovino in industrijo naslednjo naredbo:

Clen 1. — Kakršne koli obrat za prodajanje občinstvu, za katerega je po § 60. zakona o obratih z dne 5. novembra 1931. potrebna posebna dovolitev, se sme začasno, za več ko tri dni, zapreti samo s predhodno odobritvijo Visokega komisariata.

Brez posebne odobritve se sme obrat prostovoljno zapreti za tri dni samo ob smrti imetnika obratne pravice ali v primerih elementarnih neugod.

Radi morebitne podaljšave tega roka se mora predložiti prošnja Visokemu komisariatu.

Odobritev, da se sme obrat za več ko tri dni zapreti, se mora objaviti na posebnem listu, nabittem pri vходу v obratovalnico, s podatki glede dovolitve.

Clen 2. — Začasna zapora iz prvega odstavka prednjega člena se praviloma ne sme dovoliti za več ko tri mesece. V prav posebnih primerih pa se sme ta rok podaljšati za nadaljnje tri mesece.

Ko preteče dovoljeni rok, a se obratovalnica zopet ne odpre, preneha prvotna obratna pravica in se mora obrtni list vrniti tistemu upravnemu oblastvu prve stopnje, ki ga je izdal.

Clen 3. — Za nove obratovalnice izdani obrtni listi izgube svojo veljavnost, če obrati ne pričnejo obratovati v treh mesecih od dne dovolitve, izvzemši primer podaljšave, ki jo sme dovoliti na prošnjo prizadetih Visoki komisariat iz opravičenih razlogov.

Clen 4. — Kršitelji določb te naredbe se kaznujejo po predpisih § 398. zakona o obratih z dne 5. novembra 1931. Odrediti se sme začasni ali trajni odvzem obratne pravice.

Clen 5. — Ta naredba, s katero se razveljavljajo vse nasprotujoče ali z njo ne združljive določbe, stopi v veljavo na dan objave v «Službenem listu».

Ljubljana, dne 20. maja 1942.

Visoki komisar
za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli

Predpisi

o uporabi usnja, namenjenega za izdelovanje galanterijskih predmetov

Pokrajinska zveza delodajalcev Ljubljanske pokrajine je izdala pod št. 3271 naslednjo okrožnico:

Z naredbo Visokega komisariata za Ljubljansko pokrajino št. 62 z dne 3. aprila, ki je bila objavljena v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino z dne 8. aprila 1942 ter je stopila istega dne v veljavo, so se izdale analogno predpisom, ki veljajo na ozemlju Kraljevine, odredbe glede uporabljanja galanterijskega usnja. V naslednjem opozarjamo na najvažnejše določbe te naredbe.

Od dne objave te naredbe je prepovedano izdelovanje kovčgov, torbic, vozne opreme, tapetniških predmetov, hišne opreme in usnjenih galanterijskih predmetov vobče iz kakršne koli vrste usnja. Od te prepovedi so izvzeti: predmeti za rabo oboroženih sil, sedlarske in vprežne potrebščine, potrebščine za tehnično, znanstveno in zdravstveno rabo ter čevljarški izdelki in rokavice.

Prepovedano je strojenje kože, namenjenih za izključno porabo pri izdelovanju predmetov, katerih izdelava ni več dovoljena.

Strojene kože, ki so bile določene za izdelovanje omenjenih predmetov in so v zalogi pri industrijih, obrtnikih in trgovcih na dan objave te naredbe, so pod zaporo ter se smejo uporabiti ali pa prodajati zgolj za namene, dovoljene po tej naredbi in drugih veljavnih predpisih. Zaloge tega usnja je prijaviti Zvezi delodajalcev Ljubljanske pokrajine na posebnem obrazcu po sledečih navodilih:

Prijaviti se morajo vse vrste usnja, ki je namenjeno za izdelovanje kovčgov, torbic in ostalih usnjenih galanterijskih predmetov vobče, vozne opreme, tapetniških in knjigoveških predmetov (vezava knjig, izdelava beležnih koledarjev, notesov, map itd.) ter za izdelovanje hišne opreme.

Prijava se mora sestaviti v dveh izvodih ter se mora nanašati na stanje dne 8. aprila 1942-XX.

Prijava so dolžni vložiti vsi industrijski, obrtni in trgovinski obrati, ki navedeno usnje izdelujejo, predelujejo oz. uporabljajo pri izdelovanju predmetov iz čl. 1. omenjene naredbe, ali ga prodajajo.

Prijava morajo prizadeti tvrdke

predložiti Pokrajinski zvezi delodajalcev najkasneje do 12. maja t. l. na naslov: Pokrajinska zveza delodajalcev Ljubljanske pokrajine, Združenje industrijev in obrtnikov, Ljubljana, Beethovnova ulica 10.

Ako tvrdka nima blaga, ki je podvrženo prijavi, mora predložiti negativno prijavo, t. j. mora prijavo opremiti s pripombo «negativno», jo podpisati in jo v dveh izvodih do gori navedenega roka, t. j. do 12. maja t. l. poslati Pokrajinski zvezi delodajalcev.

Prijava je obvezna. Podjetja, ki ne bi dostavila prijav v določenem roku, oziroma bi navedla neločeno ali pomanjkljive podatke, bodo kaznovana s predvidenimi sankcijami.

Obrazci prijav se dobe pri Pokrajinski zvezi delodajalcev, Združenju industrijev in obrtnikov, Beethovnova 10.

Opozarjamo dalje, da morajo vsi industriji, obrtniki in trgovci, ki izdelujejo ali prodajajo omenjene izdelke, oz. ki izdelujejo, predelujejo ali prodajajo usnje, namenjeno za izdelovanje teh predmetov, voditi posebno prejemno in oddajno knjigo po vzoru, ki ga je predpisala Trgovinsko-industrijska zbornica.

Vabimo vse zainteresirane, da v lastnem interesu, da se izognejo v naredbi predvidenim strogim kazenskim sankcijam — poleg denarne in v hujših primerih zaporne kazni se bo vselej odredila tudi zaplemba blaga — točno poslopojo po predpisih naredbe, zlasti pa da pravočasno in v redu vložijo predpisane prijave.

Bolgarski uvoz rokodelskih strojev in orodja

Bolgarski carinski zakon je že l. 1936. dobil dodatno določilo, da se ne plačuje carina za uvoz onih rokodelskih strojev in orodja, ki se ne izdeluje doma. Od l. 1936. do konca l. 1941. je znašala vrednost iz inozemstva brez carine uvoženih rokodelskih strojev 45.2 milijona levov. Od tega pride na prvo leto 0.9 milijona, na l. 1937. že 5.2 milijona, na l. 1939. nad 13 milijonov, na lansko leto pa 7.8 milijona.

Največ strojev in orodja so dobili iz inozemstva brez carine

monterji in mehaniki, na drugem mestu je grafična stroka, potem pa se vrstijo lesna, oblačilna, živilska, kovinarska in druge stroke. Od vsega tega uvoza rokodel-

skih strojev in orodja je prišlo leta 1939. na Nemčijo nad 91%, na USA 6.9%, na Italijo 1.5% in na Belgijo 0.3%, l. 1940. in 1941. pa je bila Nemčija edini dobavitelj.

Proizvodnja važnih kovin

Proizvodnja svinca je v USA l. 1939. znašala okrog 571.000 ton, lani pa 635.000 ton. V zadnjih letih je proizvodnja precej nazadovala. L. 1914. je dosegla pol milijona ton, kar je bilo skoraj polovica tedanje svetovne proizvodnje. Leta 1938. je znašala svetovna proizvodnja svinca 1.7 milijona ton, na USA pa je prišlo od tega komaj 400.000 ton. Potrošnja svinca je v USA močno narasla in zato bodo skušali letos proizvodnjo povečati za 15%.

V Angliji je znašala nekdanja povprečna letna proizvodnja svinca 55.000 ton, v zadnjih letih pa je povprečje padlo na 30.000 ton. Proizvodnja svinca v Burmi je leta 1940. znašala 83.000 ton, v Avstraliji pa 275.000 ton.

Proizvodnja bakra je znašala v Severni Ameriki leta 1940. okrog 992.000 ton, lani pa 1.02 milijona ton, potrošnja pa je znašala leta 1940. okrog 1 milijon, lani pa 1.5 milijona ton. Zadnja objavljena ameriška statistika navaja za mesec januar 1942. naslednje številke, v oklepaju pa so podatki za mesec december 1940.: proizvodnja bakra 90.017 ton (89.490 ton), proizvodnja surovega bakra 88.319 ton (86.961 ton), domača potrošnja 130.476 ton (137.368 ton), od tega iz Južne Amerike 50.640 ton (46.257 ton), zaloga konec meseca 81.371 ton (75.576 ton).

Južnoafriška proizvodnja bakra znaša okrog 10.000 ton na leto. Na Švedskem se je pridobivanje bakrenih rud od začetka sedanje vojne povečalo za eno tretjino, krije pa komaj 33% potrošnje.

Gospodarske vesti

Začasno je ukinjeno z ministrsko uredbo s 1. junijem sprejemanje naročil za telefonske razgovore pri vseh telefonskih uradih v Ljubljanski pokrajini.

Za sekvestra pri družbi Standard Vacuum Oil Company of Jugoslavia ter pri družbi Shell Company of Jugoslavia (Anglo Jugosl. Petr. D. D.) je imenoval Vis. Komisar fašista Jakob Varvaro.

Srbska centrala za usnje je predpisala obvezno prijavo vseh gonilnih jermenov ter vseh zalog čevljev.

Tvornica sladkorja v Vel. Bečkeku je imela v l. 1940. 12.8 milijona din čistega dobička. Glavnica družbe znaša 36 milijonov din.

I. G. Farben namerava ustanoviti na Bolgarskem večje podjetje kemične industrije. Glavnica podjetja bi znašala 100 milijonov levov. 51% delnic bi imeli Bolgari, 49% pa Nemci.

Zagrebska tvornica električnih žarnic je pri glavnici 2.5 milijona kun imela lani 98.609 kun izgube, dočim je znašal prenos dobička iz l. 1940. 221.304 kune.

Med Nemčijo in Madžarsko je bila sklenjena nova dodatna trgovinska pogodba, po kateri se brez sporazumnega pristanka obeh pogodbenih strank ne smejo cene blaga v prometu med obema državama zvišati.

Kakor poroča »Piccolo«, bo s 1. julijem v Nemčiji prepovedana proizvodnja posebnih piv ter piv z visoko alkoholno stopnjo. Namen prepovedi je, da se prihrani potrošnja ječmena.

Že v 24 urah

barva, plesirain kemično snaži obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Šelenburgova ul. 3

Telefon št. 22-72.

Svetovna proizvodnja kositra je l. 1940. znašala okrog 240.000 ton, razdeljena pa je bila približno takole:

Malajske drž.	86.000 ton = 36.0%
Niz. Indija	46.000 ton = 19.0%
Bolivija	38.000 ton = 16.0%
Tajska	18.000 ton = 7.5%
Nigerija	11.000 ton = 4.5%
Belg. Kongo	13.000 ton = 5.2%
ostale dežele	28.000 ton = 11.7%

Malajske države krijejo torej več ko eno tretjino, skupaj z Nizozemsko Indijo, Tajsko in Indokino pa okroglo dve tretjini svetovne proizvodnje.

Ker so preprečene dobave iz Vzhodne Azije, si morata Severna Amerika in Anglija deliti dobave iz Bolivije, Belgijskega Konga in Nigerije. Anglija na dobave iz Bolivije ne more računati, ker gre od tam večina proizvodnje kositra v obliki koncentratov v Severno Ameriko.

Proizvodnjo kositra nameravajo letos dvigniti v Boliviji na 45.000 ton, v Nigeriji na 14.000 ton, v Belgijskem Kongu pa na 17.000 ton, potrošnja pa bo znašala v USA najmanj 100.000 ton, v Angliji 30 tisoč ton, v Rusiji pa 20.000 ton. V USA je že odrejeno, da bodo 40.000 ton srebra uporabili namesto kositra, ker je nastalo v industriji konserv veliko pomanjkanje materiala za spojkanje. Od 1100 tovarn za konserva v USA jih je že okrog 300 ustavilo svoje obrate. Severnoameriške tovarne konserv so lani porabile 36.900 ton kositra, letos pa ga imajo na razpolago samo še 31.900 ton.

Jedilni vagoni so v Nemčiji s 1. junijem dalje odpravljeni.

Svica, ki je v zadnjih letih že povečala površino obdelane zemlje za 50% na 310.000 ha, hoče sedaj površino orne zemlje povečati še za 100.000 ha. V ta namen bo investirala za melioracije in druge investicije 200 milijonov šv. frankov.

Zaradi zvišane državnega proračuna bodo v Turčiji mnogi davki in pristojbine močno zvišani. Tako se zvišajo zaščitne carine, davki na živino, gledališke takse in razni koliki za 30%, davek na alkoholne pijače in tobakne izdelke za 31% oz. za 37%, davki na svilen blago in krzno pa se zvišajo celo za 100%.

Prodaja biciklov je bila v Združenih državah Sev. Amerike racionalizirana. Za nakup bicikla je potrebno posebno dovoljenje.

Svetovna proizvodnja niklja

Od začetka do konca prve svetovne vojne se je svetovna proizvodnja niklja dvignila od trideset tisoč ton na štirideset tisoč ton, kar je malo v primerjavi z naglim in izdatnim dviganjem produkcije drugih kovin. V dobi gospodarske krize je proizvodnja niklja spet padla na okrog dvajset tisoč ton, potem pa se je dvigala od leta do leta ter dosegla leta 1940. nad 120.000 ton.

Proizvodnja grafita

Pred prvo svetovno vojno je bila največja proizvodnja grafita v čezmorskih deželah na Ceylonu, po vojni pa je polagoma zavzel prvo mesto Madagaskar, kjer je proizvodnja l. 1940. dosegla nad 15.000 ton, dočim je na Ceylonu padla na letno povprečje 10.000 ton. Pred sedanjo vojno je od proizvodnje grafita na Madagaskaru Anglija prevzemala nad 34%, USA pa okrog 22%.